

Secí kombinace ve službách rodinné farmy

Zemědělství může představovat vhodný zdroj obživy pro rodinnou farmu, jako je tomu i v případě Jaromíra Vomlela. Spolu se šikovnými rodinnými příslušníky obhospodařuje 40 hektarů orné půdy a 9 hektarů luk. Vedle rostlinné výroby se zabývá i chovem skotu; stádo čítá 25 kusů masného skotu.

Na orné půdě se v osevním postupu střídají ozimá pšenice, ozimý ječmen a tritikale. S klasickou technologií s orbou byly problémy hlavně s erozí půdy. Proto si hospodáři poprvé v roce 2021 vyzkoušeli bezorebnou technologii. Po sklizni zrna ozimé pšenice provedli rychlou první podmítku krátkými talířovými branami a do mělce zpracované půdy pak následoval výsev. K žádnému snížení výnosu oproti zakládání porostů do zorané půdy nedošlo, zato se ušetřily náklady, čas a práce. A posklizňové zbytky na povrchu pozemku půdu účinně ochránily před erozí.

Značný posun dopředu

Setí zabezpečovala souprava traktoru Zetor 140 HSX s novou secí kombinací

od firmy Pöttinger. Kombinaci tvořily rotační brány Lion 303 s nastavbovým mechanickým secím strojem Vitasem 302 ADD. Při jízdě rychlostí 10 km/h se takto dařilo zasít přes dva hektary za hodinu. Pořízení secí kombinace v roce 2021 bylo pro rodinný podnik krokem kupředu. Při velmi jednoduchém ovládání i nastavení stroj odvádí kvalitní práci.

„Přesnost výsevu vychází velice dobře. Vypočítané množství osiva vždy přesně vystačí na zasetou plochu. Výsevní zkouška se nám dělá snadno a do zásobníku se vejde tak akorát jeden velkoobjemový vak s 1000 kilogramy osiva,“ říká spokojeně Jaromír Vomlel. Velká kapacita zásobníku znamená nadměrné odlehčování přední

Jaromír Vomlel (vlevo) si při výběru mechanického secího stroje zvolil firmu Pöttinger proto, že jej oslovil dobrý přístup pracovníků společnosti ZETKOM Servis, zastoupené na obrázku jednatelem Radkem Bruknařem

Nastavbový secí stroj Vitasem ADD je uložen přímo na válci, který přenáší hmotnost secího stroje na půdu. Tím jsou také účinně eliminovány vibrace od rotačních bran a umožněno vyrovnávání nerovností nezávisle na rotačních branách

nápravy, protože těžiště secí kombinace je díky její konstrukci v blízkosti traktoru. Díky senzoru může ukazatel naplnění zásobníku řidiče traktoru informovat o zbývajícím množství osiva. „Rovněž jsme spokojeni s udržováním nastavené hloubky setí a přítlačky,“ doplňuje své zkušenosti majitel. Přítlačná kolečka odvádějí svou práci v písčitých i kamenitých půdách znamenitě. Aby nedocházelo k jejich zalepování, byla doplněna o škrabky. Proti zalepování je odolný také zubový pčovací válec. Vitasem ADD je uložen přímo na válci, který přenáší hmotnost secího stroje na půdu. Zubový opěrný válec má za tím účelem dostatečnou nosnost, zároveň ale přiměřenou hmotnost. Usazením secího stroje přímo na válci jsou také účinně eliminovány vibrace od rotačních bran a umožněno vyrovnávání nerovností nezávisle na rotačních branách. Secí stroj je vybaven kontrolou otáček výsevního hřídele. A pokud nějaké osivo v zásobníku po skončení setí ještě zbývá, pak lze zásobník jednoduše vyprázdnit vysypáním

Multisystém 3 v 1 firmy Pöttinger spočívá v tom, že přechod mezi jemným a běžným setím se provádí jednoduše zasunutím, resp. vytažením jednotlivých dávkovacích hradítek. Změna dávkování je jednoduchá a rychlá

osiva do vaniček, sloužících pro výsev-
ní zkoušku.

Důvěra v obchodníka

Jaromír Vomlel byl vždy zvyklý na secí stroje s mechanickým pohonem výsevního ústrojí. Z toho důvodu se pro mechanický secí stroj rozhodl. Firmu Pöttinger si zvolil proto, že jej oslovil dobrý přístup pracovníků společnosti ZETKOM Servis, v níž má důvěru.

Při setí jsou zakládány kolejevé řádky. Stačí pouze zadat rozteč řádků a rytmus kolejevných řádků se propočítá. Elektromotor přes hřídel zablokuje požadované výsevní válečky. Pro orientaci v porostu ještě před vzejitím je secí stroj Vitasem 302 ADD vybaven pre-emergentními značenými (výbava na přání). Ty jsou spouštěny do záběru automaticky. Dalšími stroji od rakouského výrobce na farmě jsou nesený jednor-

torový shrnovač Eurotop 380 N z roku 2008 a nesený čtyřrotorový obraceč Eurohit 540 N, který pořídili v roce 2010. Nicméně sortiment mechanických secích strojů firmy Pöttinger je široký a zahrnuje i provedení sólového secího stroje Vitasem a Vitasem classic v záběrech již od 2,5 m. Všechny secí stroje Vitasem jsou vhodné nejenom k setí běžných plodin, ale i k setí jemných osiv, například trav.

Jednoduché nastavení

Jaromír Vomlel využívá k setí pouze spodní výsev. Ten je určen k setí obvyklých druhů osiva. Horní výsev se využívá při setí druhů s jemným osivem. Přestavení se provede zasunutím, resp. vytažením jednotlivých dávkovacích hradítek. Změna dávkování je jednoduchá a velmi rychlá. Proto lze snadno přecházet mezi setím různých

Dvoukotočové secí botky zvládají výsev v prostředí s posklizňovými zbytky na povrchu půdy hladce. Přítlačná kolečka odvádějí svou práci v písčítých i kamenitých půdách znamenitě. Aby nedocházelo k jejich zalepování, byla doplněna o škrabky

plodin i v průběhu jednoho dne – není třeba výměna výsevních válečků. Optimalizovaný tvar výstupků dávkovacích válečků zajišťuje šetrné působení na osivo. Systém zabezpečuje přesné rozdělení osiva na metr čtvereční.

Výsevek se nastavuje na převodovce na boku stroje a díky úpravám, provedeným výrobcem, je možné jej nyní volit v ještě větším rozpětí. Dávkování může být nastaveno v rozpětí od 0,7 kg do 400 kg na hektar. Pohon dávkovacích válečků je veden od ostruhového kola o velkém průměru. Převodovka s olejovou náplní pracuje plynule i při nízkých otáčkách a nastavení otáček je rychlé a jednoduché.

Secí stroje Vitasem mohou být osazeny také radličkovými botkami, vhodnými například k setí do lehkých půd. Jednoduchá jsou i další nastavení: hloubky setí na dvou místech a přítla-ku centrálně, a to až na úroveň 50 kg na jednu secí botku u provedení ADD.

Stabilní rotační brány

Výroba mechanických secích strojů Vitasem je tradiční náplní práce závodu firmy Pöttinger v Bernburgu. V našich podmínkách pracuje velké množství těchto secích strojů v nástavbovém provedení v agregaci s rotačními branami Pöttinger Lion.

Jaroslav Vomlel vlastní rotační brány řady Lion 103, což je středně těžké provedení pro traktory s maximálním výkonem 132 kW/180 k. Základem systému pohonu je osvědčená převodovka s výměnitelnými ozubenými koly. Díky tomu má majitel možnost nastavovat rychlost otáčení nožů podle potřeby. Převodovka je

uložena tak, aby byly účinně eliminovány případné rázy od kloubového hřídele. Z převodovky na hnací kola je přenos síly přímý, čímž se omezují ztráty výkonu. Pro dlouhou životnost vyrábí firma Pöttinger nože ze ztuštěné oceli. Rotační brány Lion 303 s pracovním záběrem tří metrů mají deset nožů, které se svou stabilitou osvědčují i při práci v kamenitých půdách.

Pro pěstitele, kteří mají v oblibě používání rotačních bran k přípravě půdy pro zeleninu či brambory, vyrábí firma Pöttinger modely Lion 303.12 a 353.14 (se záběrem tří, respektive tří a půl metru). Toto provedení disponuje větším počtem nožů, díky čemuž rotační brány zanechávají velmi jemnou strukturu půdy.

Silnostěnná převodová vana

Rotační brány řady Lion 103 mají odolnou konstrukci proti zkroucení. Případné zkrutné síly absorbuje silnostěnná převodová vana z jemnozrnné oceli. Jednodílná vana má svařovaný vnější obal s vnitřní výtuhou a pouzdry uložení. Potřebné rozteče a vzdálenosti jsou díky tomu přesně dodržovány. Součástí tělesa převodovky jsou unašeče nožů. Díky tomu se kolem hřidel nožů nemohou namotávat rostlinné zbytky. A v secí kombinaci to má firma Pöttinger vyřešeno tak, že připojení rotačních bran se secím strojem je nezávislé, čímž je umožněno plynulé kopírování terénu. Pokud dojde ke změně pracovní hloubky rotačních bran, není zároveň ovlivňována hloubka ukládání osiva.

Petr Beneš, foto autor a archiv

Zubový opěrný válec zanechává optimálně zpevněné osivové lože s jemnou zeminou v úrovni setí. Proti zalepování je vybaven ztuštěnými škrabkami (volitelná výbava)